

**PROGRAM RADA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
ZA 2024. GODINU**

Sarajevo, novembar 2023. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	OKRUŽENJE I OSVRT NA STANJE NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH U 2023. GODINI.....	5
2.1.	KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2023. GODINI	8
3.	KLJUČNA USMJERENJA I CILJEVI U 2024. GODINI.....	9
3.1.	FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA	10
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA.....	11
4.1.	SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA.....	11
4.2.	RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU.....	12
4.3.	PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU.....	12
5.	SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM	12
6.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	13
6.1.	PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE.....	14
6.2.	PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD	15
6.3.	ZAJEDNIČKI PROGRAMI S DRUGIM PRAVNIM SUBJEKTIMA	15
7.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH	15
8.	MONITORING I EVALUACIJA	16
9.	ZAPOSŁJAVANJE STRANACA.....	16
10.	JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA.....	17
11.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS) I INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	18
12.	SARADNJA S MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA.....	20
13.	UPRAVNI ODBOR I SAVJETODAVNA KOMISIJA	20
14.	KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE.....	21
15.	IZRADA PERIODIČNIH I GODIŠNJIH IZVJEŠTAJNIH, PROGRAMSKIH I PLANSKIH DOKUMENATA.....	21
16.	INTERNA REVIZIJA.....	22
17.	DJELOVANJE U OBLASTI PREVENCIJE KORUPCIJE I JAČANJA INTEGRITETA INSTITUCIJE	23
18.	INFORMISANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU.....	24

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je osnovan u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada. U skladu sa spomenutim zakonom, Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, nadležan da:

- predlaže i prati mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- osigurava i prati provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH i o tome obavještava nadležna tijela Federacije BiH;
- upravlja sredstvima za osiguravanje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- koordinira, usklađuje i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH;
- pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH;
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99);
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda za zapošljavanje i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Organi Federalnog zavoda su: Upravni odbor i direktor.

Radom Federalnog zavoda za zapošljavanje upravlja Upravni odbor sastavljen od sedam (7) članova koje imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH. Upravni odbor za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH.

Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje, kojeg također imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH, organizuje i rukovodi radom Federalnog zavoda za zapošljavanje i odgovoran je za zakonitost rada Federalnog zavoda za zapošljavanje. Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje predstavlja i zastupa Federalni zavod za zapošljavanje i za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH i Upravnom odboru.

Federalni zavod za zapošljavanje ima Savjetodavnu komisiju koja ima sedam članova, i to po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, te po jednog predstavnika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Privredne komore Federacije BiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Savjetodavna komisija nadležna je da Upravnom odboru daje mišljenja u vezi s razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi s programima Federalnog zavoda za zapošljavanje, zatim da daje preporuke u vezi

s programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje na koji saglasnost daje Vlada Federacije BiH, te da daje mišljenja na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi s poboljšanjem rada.

Programom rada za 2024. godinu Federalni zavod za zapošljavanje projicira svoje djelovanje kroz utvrđivanje ciljeva i aktivnosti koje će realizirati u skladu sa Zakonom, relevantnim strateškim dokumentima i finansijskim sredstvima. Za realizaciju navedenih ciljeva i aktivnosti, te u izradi i realizaciji programa od interesa za Federaciju BiH, koristit će se raspoloživi resursi, samostalno ili u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i s domaćim institucijama i nevladinim organizacijama, te međunarodnim organizacijama i projektima. Programske aktivnosti za 2024. godinu Federalni zavod za zapošljavanje utvrđuje na osnovu zakonskih nadležnosti, ali i ostalih relevantnih dokumenata strateškog formata i njihova realizacija će biti uvjetovana razvojem situacije uzrokovane ekonomskim i socijalnim prilikama.

U skladu s politikom kvaliteta definirane su misija i vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Misija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da: provodi utvrđenu politiku i mjere radi povećanja efikasnosti tržišta rada, obezbjeđuje odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, kreira i realizira programe i mjere aktivne politike zapošljavanja, te informiše sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

Vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja doprinese rastu stope zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

Nakon prioritarnog obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, osnovni zadatak je ublažavanje negativnih uticaja na tržištu rada u Federaciji BiH kroz poduzimanje aktivnosti na poboljšanju zapošljivosti nezaposlenih osoba i ponude radne snage, poticanju potražnje za radnom snagom, jačanjem partnerstva na tržištu rada, a sve uz realizaciju mjera koje će dati doprinos u ekonomskom osnaživanju stanovništva i razvoju ljudskih resursa i pružanju podrške poslovnim subjektima u zapošljavanju. U tom kontekstu, utvrdit će se i provoditi adekvatni programi i mjere aktivne politike zapošljavanja, s posebnim naglaskom na bržoj integraciji nezaposlenih osoba na tržište rada, naročito mladih, žena, nekvalifikovanih radnika, starijih od 40 godina i dugotrajno nezaposlenih.

U okviru programa i mjera aktivne politike zapošljavanja fokus će biti pružanje podrške u zapošljavanju radne snage kod poslodavaca, pružanje podrške u samozapošljavanju nezaposlenih osoba i razvoju poduzetništva, pružanju podrške nezaposlenim osobama kroz poboljšanje zapošljivosti tj. obuku (pripremu za rad, stručno osposobljavanje i usavršavanje za konkretno radno mjesto kod poslodavca ili za potrebe tržišta rada), kao i pružanje odgovarajućih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce. Ovim mjerama će se nastojati poboljšati ponuda radne snage i potaknuti potražnja za radnog snagom, tj. pomoći i nezaposlenim i poslodavcima da lakše prevaziđu probleme i promjene na tržištu rada.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. OKRUŽENJE I OSVRT NA STANJE NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH U 2023. GODINI

U prvoj polovini 2023. godine u Federaciji BiH, iako u slabijem intenzitetu, nastavljen je rast broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih osoba.

Broj zaposlenih u Federaciji BiH u junu 2023. godine (543.369), prema podacima Federalnog zavoda za statistiku¹, veći je u odnosu na prosjek 2022. godine (535.665) za 7.704 osoba, tj. 1,4%.

Broj nezaposlenih osoba na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je u junu 2023. godine (274.820) smanjen za 15.092 osobe ili 5,2% u odnosu na prosjek broja nezaposlenih iz 2022. godine (289.912).

U prvih šest mjeseci 2023. godine, s evidencije službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog zaposlenja su brisane 38.404 osobe, dok se u istom periodu na evidenciju službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog prekida radnog odnosa prijavilo 36.413 osoba.

Također, u junu 2023. godine, na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je bilo 10.414 korisnika novčane naknade, što je u odnosu na prosjek iz 2022. godine (10.490) smanjenje za 0,7%.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku², u junu 2023. godine u Federaciji BiH prosječna neto plaća iznosila je 1.262 KM, što je prema nominalnim indeksima za 13,3 % više u odnosu na prosjek iz 2022. godine. Najveća prosječna neto plaća zabilježena je u djelatnosti Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija u iznosu od 1.976 KM, a potom u djelatnosti Informacije i komunikacije u iznosu od 1.909 KM. Vrijedi istaći i da je u djelatnosti prerađivačke industrije u istom periodu zabilježena neto plaća od 993 KM s povećanjem od 15,6% i u djelatnosti Vađenje ruda i kamena neto plaća od 1.463 KM s povećanjem od 17,5% u odnosu na prosjek neto plaće u ovim djelatnostima u 2022. godini.

Bruto domaći proizvod u Federaciji BiH za prvo tromjesečje 2023. godine, prema prvoj procjeni, realno je veći za 0,9% u odnosu na isto tromjesečje 2022. godine.³

Pozivajući se na podatke Centralne banke BiH, iz Agencije za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini ističu da su direktna strana ulaganja u 2022. godini u Bosni i Hercegovini iznosila 1,2 milijarde maraka, što je povećanje od 16,3 posto u odnosu na 2021.godinu⁴. Najznačajnije države investitori u 2022. godini su bile: Švicarska, Austrija, Velika Britanija, Slovenija, Njemačka, Srbija, Turska, Italija, Saudijska Arabija i Poljska. Najviše investicija je realizovano u sljedećim oblastima: Finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova (132,5 miliona KM), Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (81,9), Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (64,6 miliona KM), Proizvodnja baznih metala (56,6) i Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (50,7 miliona KM).⁵ Prema prvim preliminarnim podacima direktna strana ulaganja u Bosni i

¹ <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trziste-rada-zaposlenost-nezaposlenost-i-place-2/>

² <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trziste-rada-zaposlenost-nezaposlenost-i-place-2/>

³ <http://fzs.ba/index.php/2023/06/30/bruto-domaci-proizvod-za-i-tromjesecje-2023-godine/>

⁴ <http://www.fipa.gov.ba/novosti/vijesti/default.aspx?id=15655&langTag=bs-BA>

⁵

http://www.fipa.gov.ba/publikacije_materijali/Informacije_i_izvjestaji/default.aspx?id=15628&langTag=en-US

Hercegovini u prvom kvartalu 2023. godine, a prema platnom bilansu Bosne i Hercegovine, iznose 426,6 miliona KM od kojih 52% ili 222,5 miliona KM čine procijenjene reinvestirane zarade. Također, direktna strana ulaganja u Bosni i Hercegovini u prvom kvartalu 2023. godine, prema preliminarnim podacima, veća su za 80% u odnosu na prvi kvartal 2022. godine.⁶

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku⁷, ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Federaciji BiH u junu 2023. godine u odnosu na maj 2023. godine, manja je za 6,6%, a u odnosu na juni 2022. godine, industrijska proizvodnja, kalendarski prilagođena, manja je za 7,7%.

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore⁸, u periodu januar - juni 2023. godine izvoz Bosne i Hercegovine je iznosio 8,9 milijardi KM, što je za 4% manje u odnosu na prvo polugodište 2022. godine, dok je uvoz iznosio 13,8 milijardi KM, što je za 0,6% manje nego u prvih šest mjeseci 2022. godine. Smanjenje ukupnog izvoza je posljedica smanjenja izvoza na pojedinačna tržišta EU uslijed usporavanja privredne aktivnosti u EU, te globalnih tržišnih neravnoteža izazvanih ratom u Ukrajini.

Pored toga, na evidencijama javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH prisutan je veliki broj osoba bez kvalifikacija (29% ukupnog broja nezaposlenih osoba) kojima su šanse za kvalitetnu integraciju na tržište rada bez institucionalne podrške veoma male, kao i osoba koje su duže od osam (8) godina bez posla (36,6%). Također, nezaposleni dobi od 50 i više godina je 37%, žene čine 59%, a mladi 24% ukupnog broja nezaposlenih u Federaciji BiH.

U vezi s naprijed navedenim, od izuzetne važnosti je poduzeti potrebne reformske aktivnosti na izdvajanju administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje i regulisanju ovog pitanja na način kako je to urađeno u drugim državama. Također, pored ovog prava, nezaposlene osobe ostvaruju niz drugih socijalnih prava po osnovu statusa nezaposlene osobe prijavljene na evidencije službi za zapošljavanje, a što utiče na stvarni statistički prikaz evidencione nezaposlenosti u Federaciji BiH. Uspostavljanje odgovarajućeg pravnog okvira po ovom pitanju regulisalo bi evidencije u službama za zapošljavanje u kojima bi bili isključivo podaci o stvarnim aktivnim tražiocima posla i osobama raspoloživim za rad, a što se može regulisati i kroz izmjene Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja koji donosi federalni ministar rada i socijalne politike. Na taj način bi se postepeno iz evidencija službi za zapošljavanje izbrisale osobe koje nisu aktivni tražioci posla, već prijavu na evidenciju službi za zapošljavanje koriste za regulisanje zdravstvenog osiguranja i različite oblike socijalne pomoći ili olakšice, a što stvara nerealnu sliku o radnoj snazi u Federaciji BiH, ali da ne bi izgubili mogućnost ostvarivanja prava na zdravstveno osiguranje ili socijalnu pomoć, već istu ostvarili kroz druge institucionalne mehanizme.

Izražene negativne demografske promjene, ubrzano starenje stanovništva, negativan prirodni priraštaj, evidentna emigracija radne snage većeg obima, posebno medicinskog i informatičkog kadra, kao i radnika građevinske i metalske struke uslijed enormne potražnje za radnicima naročito u Njemačkoj, te ugostiteljskih radnika tokom ljetne sezone, kontinuirano smanjenje broja učenika i

⁶ <https://fbihvlada.gov.ba/hr/savjet-za-strane-investitore-fbih-odrzao-prvu-sjednicu-u-novom-sazivu>

⁷ <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/industrija/>

⁸ <https://komorabih.ba/spolnotrgovinska-razmjene-bosne-i-hercegovine-sa-svijetom-u-periodu-i-vi-2023-godine/>

studenata, uticaj negativnih globalnih ekonomskih kretanja, inflacija, smanjena procjena rasta bruto društvenog proizvoda, globalna energetska kriza, posljedice rata u Ukrajini, poremećaji na svjetskom tržištu i lancima snabdijevanja, brze tehnološke promjene, krize u rudarskom sektoru, „rad na crno“, visok udio nekvalifikovanih osoba u radnoj snazi i značajan udio neaktivnih u radno sposobnom stanovništvu, te brojni drugi faktori predstavljat će veliki izazov u narednom periodu za privredni sektor, javne službe za zapošljavanje, ali i za cijelu Bosnu i Hercegovinu.

Nakon stabilizacije ekonomskih prilika, u odnosu na period pandemije Covid-19, potražnja za radnom snagom ima trend rasta, ali sa smanjenim intenzitetom u posljednjoj godini. Međutim, dio oglašanih slobodnih radnih mjesta se i dalje otežano popunjava, zbog nedostatka određenih profila zanimanja na širem području, odnosno zbog nepodudarnosti ponude i potražnje na tržištu rada s aspekta zanimanja i stručnih kompetencija, a što ukazuje na strukturnu nezaposlenost uzrokovanu brojnim faktorima. Između ostalog, potrebno je sistemski pristupiti jačanju i unapređenju srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, poboljšanju kvaliteta praktične nastave, te organizovanju obuke radne snage za konkretne poslove.

Neusklađenost obrazovne politike, posebno u srednjem stručnom obrazovanju, i potreba na tržištu rada uzrokuje potrebu za sufinansiranjem brze pripreme za rad, obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja nezaposlenih osoba na radnom mjestu radi sticanja neophodnih znanja i vještina. Kontinuiranim usklađivanjem obrazovnog procesa, naročito praktičnog dijela nastave u srednjem stručnom i visokom obrazovanju, s potrebama poslodavaca ovakva situacija bi se prevenirala i postigao bi se vidan napredak.

Predstojeći period sigurno će obilježiti snažna borba za stabilizaciju ekonomskih prilika, rast cijena naftnih derivata, prirodnog gasa i mnogih drugih sirovina i proizvoda, s velikim uticajem na tržište rada, te će i planirane aktivnosti, tj. realizacija postavljenih ciljeva zavisiti od razvoja situacije uzrokovane globalnim ekonomskim, socijalnim, energetskim prilikama, ali i stanjem u međunarodnim odnosima. Multidisciplinarnim stručnim pristupom, efikasnim korištenjem svih raspoloživih resursa i mjera, te pravovremenim sinergijskim djelovanjem svih relevantnih sudionika koji mogu doprinijeti poboljšanju ekonomskog stanja, moguće je osigurati adekvatan odgovor u cilju ublažavanja navedenih izazova na tržištu rada.

Unapređenje poreske politike, provođenje reformi pravnog okvira koji utiče na tržište rada, te utvrđivanje strateških dokumenata u oblasti zapošljavanja na državnom nivou koje osigurava znatna finansijska sredstva iz međunarodnih fondova, pomogli bi u poboljšanju društvenih prilika i tržišta rada.

Ipak, realno je očekivati da se može dostići ukupno poboljšanje stanja na tržištu rada uz adekvatne podsticajne mjere, unapređenje usluga javnih službi za zapošljavanje, sistemski reformski proces vezan za poresku politiku ali i stručno obrazovanje, olakšavanje poslovanja, privlačenje investicija i razvoj preduzetništva, naravno uz očuvanje stabilnosti budžeta i socijalnih fondova.

Federalni zavod za zapošljavanje će u narednom periodu, u skladu sa zahtjevima Vlade Federacije BiH i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, a u sklopu zakonskih nadležnosti davati doprinos u postupku izmjene postojećih zakonskih/podzakonskih propisa i izrade strateških dokumenata koji se odnose na tržište rada.

2.1. KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2023. GODINI

U prvoj polovini 2023. godine bilježi se stabilizacija kretanja na tržištu rada u odnosu na isti period iz prošle godine u smislu porasta broja zaposlenih za 1,4% i smanjenja broja nezaposlenih osoba za 5,2%. U junu 2023. godine je na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH bilo 10.414 korisnika novčane naknade, što je u odnosu na prosjek iz 2022. godine smanjenje za 1,6% i ukazuje na poboljšanje stanja. S tim u vezi Federalni zavod za zapošljavanje je prioritetno osigurao nedostajuća sredstva službama za zapošljavanje za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i uz saglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike do 31.10.2023. godine isplatio nedostajuća sredstva za ovu svrhu u iznosu od 2,16 miliona KM. Također, u 2023. godini, Federalni zavod za zapošljavanje je iz vlastitih sredstava realizirao programe aktivne politike zapošljavanja čija je implementacija započela u ranijem periodu, ali i nove programe za podsticanje zapošljavanja kod poslodavaca, te samozapošljavanja. Realizirane su i obuke za konkretne potrebe kod poslodavaca, ali i za tržište rada, a sve u skladu s trendovima na tržištu rada. Navedene programske aktivnosti imaju obilježje posebne rodne i socijalne osjetljivosti i bile su fokusirane na nezaposlene osobe iz kategorije: mladih, žena, dugotrajno nezaposlenih, osoba starije dobi, te ostalih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih, s ciljem jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, te brže integracije na tržištu rada i sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti. U okviru ovih programa i mjera do 31.10.2023. potpisani su ugovori vrijednosti od oko 60 miliona KM kojima je obuhvaćeno skoro 9.000 osoba, s tim da proces ugovaranja nije završen i traje do kraja kalendarske godine, te će ovaj broj biti veći. Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, osigurao i sredstva za realizaciju specifičnih projekata sufinansiranja zapošljavanja asistentskog kadra za rad s djecom sa poteškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama, kao i asistentata na javnim univerzitetima u Federaciji BiH i stručnog kadra u ustanovama socijalne zaštite, te djece šehida i poginulih boraca. U okviru realizacije zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama realizirani su specifični projekti kroz udruživanje sredstava sa Udruženjem poslodavaca FBiH, privrednim komorama, općinama, NVO i obrazovnim ustanovama (obuke u raznim oblastima, sticanje znanja i vještina u oblasti IT i stranih jezika, te zapošljavanje nezaposlenih u oblasti građevinarstva, tekstila i obuće, obrade drveta i metala i dr).

U pravilu najmanje jednom mjesečno su održavane sjednice Upravnog odbora na kojima su razmatrane tekuće aktivnosti i donošene odluke u vezi različitih aspekata poslovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje. U okviru zakonske nadležnosti praćenja, usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, skoro jednom mjesečno su organizovani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH na kojima su razmatrana i usaglašavana aktualna pitanja. Blagovremeno se izrađuju i nadležnim institucijama na dalje postupanje dostavljaju svi finansijski i programsko-planski dokumenti rada kao i izvještaji: Finansijski plan i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana; Kvartalni, polugodišnji i godišnji finansijski izvještaji; Izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju; Kvartalni i godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama; Godišnji izvještaj o FUK-u; Program rada i Izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje i dr.

Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti u 2023. godini bit će prezentiran u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2023. godinu.

3. KLJUČNA USMJERENJA I CILJEVI U 2024. GODINI

Strateški okvir za izradu Programa rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2023. godinu u najznačajnijem dijelu zasnovan je na Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08). U analizi strateškog okvira korišteni su i ostali raspoloživi i relevantni dokumenti (strateški dokumenti, zakonski i podzakonski akti) čiji se opći i/ili specifični strateški ciljevi i odredbe odnose na oblast zapošljavanja i djelovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje kako slijedi:

- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08);
- Zakon o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12);
- Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21);
- Zakon o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22);
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 38/16);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/10);
- Međunarodni ugovori i sporazumi o socijalnom osiguranju;
- Statut Federalnog zavoda za zapošljavanje („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/06, 10/16);
- Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/18);
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21);
- Strategija razvoja Federacije BiH 2021-2027 („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/22);
- Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje;
- Strategija komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje 2021. - 2025;
- Zaključak Vlade Federacije BiH V. broj 1160/2022 od 28.7.2022. godine;
- Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH;
- Akcioni plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije;
- Plan integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Prilikom pripreme ovog dokumenta kao podloga su korišteni i osnovni poslovni procesi, a ujedno su analizirani rizici, aktivnosti i ključni elementi okruženja u kontekstu snaga, slabosti, prilika i prijetnji, kao i bitni vanjski faktori koji utiču na organizaciju, resurse i rezultate. U skladu s pobrojanim dokumentima, a u kontekstu unapređenja stanja na tržištu rada, nakon osiguranja potrebnih sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, djelovanje će se fokusirati na poticanje potražnje za radnom snagom; poboljšanje ponude radne snage, konkretno nezaposlenih osoba i njihovog pristupa zapošljavanju, vještinama i kompetencijama, te na unapređenje aktivnosti javnih službi za zapošljavanje i saradnje s drugim partnerima na tržištu rada. Naprijed navedene

aktivnosti su u skladu sa **Strategijom zapošljavanja u Federaciji BiH 2023-2030** koja je u vrijeme sačinjavanja ovog dokumenta bila u parlamentarnoj proceduri.

Također, u tom smislu, bitno je naglasiti da je **Strategijom razvoja u Federaciji BiH 2021-2027. godine** kao ključnim razvojnim dokumentom, koji između ostalih tretira i pitanja od značaja za oblast tržišta rada i zapošljavanja utvrđen **Strateški cilj 2. Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj** u sklopu kojeg je definiran **Prioritet 2.4. Smanjivati neaktivnost i nezaposlenost**, a koji obuhvata sljedeće odgovarajuće mjere:

2.4.1. Razvijati i provoditi efikasnu aktivacijsku i aktivnu politiku zapošljavanja

2.4.2. Stvarati uslove za dostupnost radne snage na tržištu rada

2.4.3. Jačati funkciju posredovanja javnih službi zapošljavanja

Programom rada su utvrđena ključna usmjerenja, prioriteti i pravci djelovanja tj. ciljevi u skladu sa nadležnostima i zadacima utvrđenim zakonom i strateškim dokumentima, i to kako slijedi:

Cilj/ usmjerenje/ prioritet

1. Unaprijediti programe/mjere aktivne politike zapošljavanja u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada u Federaciji BiH, posebno osoba u nepovoljnom položaju, te povećanja zapošljivosti i usklađivanja vještina sa zahtjevima tržišta rada
2. Unaprijediti programe saradnje u cilju povlačenja sredstava iz međunarodnih fondova i udruživanja sredstava sa drugim pravnim subjektima
3. Osigurati blagovremeno ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba
4. Pravovremeno izdavati odobrenja za radne dozvole stranim državljanima
5. Održavati – unaprijediti sistem planiranja i izvještavanja o poslovanju Federalnog zavoda za zapošljavanje
6. Održavati i unaprijediti Jedinstveni informacijski sistem i ostalu IT infrastrukturu
7. Izgradnja reputacijskog kapitala

3.1. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA

Federalni zavod za zapošljavanje će u kontekstu postavljenih ključnih usmjerenja tj. ciljeva djelovati na principima unapređenja finansijskog upravljanja, kontrole i odlučivanja posebno se pridržavajući općih ciljeva kao što su:

- usklađenost poslovanja sa propisima, planovima, ugovorima, politikama i procedurama;
- obavljanje aktivnosti na pravilan, etičan, ekonomičan, efikasan i efektivan način;
- zaštita imovine, obaveza i drugih resursa od gubitaka koji mogu nastati lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, te zaštita od nepravilnosti, zloupotrebe i prevara;
- pouzdano, potpuno i pravovremeno finansijsko izvještavanje i praćenje rezultata poslovanja.

Navedeno će se postići poštivajući sastavne komponente finansijskog upravljanja i kontrole: kontrolno okruženje; upravljanje rizicima; kontrolne aktivnosti; informacije i komunikacija; praćenja i procjene sistema.

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Federalni zavod za zapošljavanje, u skladu s nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH. S obzirom na neizvjesnost u ekonomskom smislu na globalnoj sceni neophodna je opreznost prilikom planiranja finansijskih sredstava za socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba tj. nedostajućih sredstava za ove potrebe kantonalnih službi za zapošljavanje. U tom kontekstu, i pored poboljšanja prilika na tržištu rada nakon pandemijskog perioda, za 2024. godinu su i planirana sredstva za ove namjene.

U ovom kontekstu veoma važno je istaći da postojeći način reguliranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi. To za javne službe za zapošljavanje predstavlja otežavajuću okolnost u finansijskom i u operativnom smislu, jer ih onemogućava da kvalitetno obavljaju poslove savjetovanja, posredovanja i aktivne politike zapošljavanja općenito. Istovremeno, važno je naglasiti da se po osnovu statusa nezaposlene osobe ostvaruju ova i druga prava, što utiče na stvaranje nerealne slike o nezaposlenosti, a na što ukazuje veliki nesrazmjer između anketne i registrirane stope nezaposlenosti. Stoga će Federalni zavod za zapošljavanje nastaviti sa zagovaranjem izmještanja administriranja i finansiranja obaveznog zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje i dodatnim uređenjem propisa koji regulišu ovo pitanje, a sve u skladu s pozitivnim primjerima iz država u okruženju i EU. **Činjenica je da javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH imaju obaveze po osnovu socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, međutim u postojećim okolnostima taj aspekt djelovanja u znatnom omjeru potiskuje i onemogućava razvojnu funkciju, tj. realizaciju aktivne politike zapošljavanja i jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju.**

4.1. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da se sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba.

Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda obezbijedi ta sredstva, Federalni zavod za zapošljavanje, po odobrenju resornog ministarstva, doznačava kantonalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni iznos nedostajućih sredstava. Budući da se, na osnovu dosadašnjih pokazatelja, očekuje da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti u određenim kantonalnim službama za zapošljavanje neće biti dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu s utvrđenim kriterijima i raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršiti uplatu

nedostajućih sredstava tim kantonalnim službama za zapošljavanje. Također, u skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturisanja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla* („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07) i Operativnim programom za realizaciju Programa mjera u planskoj godini, ova pozicija se uvećava za dodatnih 20% ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Za ove namjene, na osnovu projekcija službi za zapošljavanje, u 2024. godini planirana su sredstva u iznosu od **15.605.000 KM**.

4.2. RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 35. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojima je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti. Očekuje se da će u 2024. godini svi predmeti biti urađeni blagovremeno u skladu sa zakonskim rokovima i dosadašnjom praksom.

4.3. PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU

U skladu sa sporazumima o socijalnom osiguranju, Federalni zavod za zapošljavanje, kao organ nadležan za provođenje pravnih propisa kojima je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, prima zahtjeve za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti. Navedeni zahtjevi se primaju na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje ugovora o socijalnom osiguranju, zaključenim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, SR Jugoslavije i Republike Slovenije. Procjenjuje se da će u 2024. godini svi zahtjevi u ovom segmentu rada biti urađeni blagovremeno i pored činjenice da su intenzivirane radne migracije državljana BiH u inostranstvo.

5. SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) Federalni zavod za zapošljavanje izdvaja iznos od 10% sredstava planiranih Finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, a koja uplaćuje Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (koji provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, vrši druge poslove, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom). U tu svrhu potpisat će se ugovor o sufinansiranju održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom kroz novčane nadoknade plaćenih poreza i doprinosa i subvencije neto plaće za zaposlene osobe sa invaliditetom, kojim će se regulisati prava i obaveze ugovornih strana, odnosno namjensko trošenje doznačenih sredstava, te izvještavanje o utrošku sredstava u svrhu kontrole namjenskog korištenja. U 2024. godini za tu namjenu planirana su sredstva u iznosu od **5.014.249 KM**.

6. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2024. godini, nakon što se osiguraju potrebna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, svoje primarne aktivnosti usmjeravati u razvoj aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa potrebama tržišta rada, a koje će se realizirati u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim institucijama i organizacijama.

Aktivnom politikom zapošljavanja se uobičajeno definiraju intervencije na tržištu rada usmjerene u integraciju nezaposlenih osoba i njihovo zapošljavanje.

Stoga Federalni zavod za zapošljavanje planira da u 2024. godini usvoji programe aktivne politike zapošljavanja, prije svega, program sufinansiranja zapošljavanja, program sufinansiranja samozapošljavanja tj. pokretanja i registracije poslovnih aktivnosti (Start up), te program obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada i obuke uz rad kod poznatog poslodavca (u daljnjem tekstu: Programi), a sve u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada u Federaciji BiH, posebno osoba u nepovoljnom položaju, te povećanja njihove zapošljivosti i usklađivanja vještina sa zahtjevima tržišta rada. Također, realizirat će se program sufinansiranja (samo)zapošljavanja u oblasti poljoprivrede, a uz podršku Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH planirana je realizacija programa sufinansiranja (samo)zapošljavanja Roma.

Postojeći programi će se po potrebi unapređivati, a novi razvijati, u skladu sa zakonskim propisima te uspješnim rezultatima koji su se pokazali kao primjeri dobre prakse. Programima će se omogućiti jednak pristup za sve na tržištu rada i promovisati rodna ravnopravnost i inkluzivnost, a bit će usklađeni sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja, te principima gender odgovornog budžetiranja. Aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje na realizaciji programskih zadataka i ciljeva, između ostalog temeljenih i na analizi stanja i kretanja na tržištu rada, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

Cilj je pružiti podršku nezaposlenim osobama, ali i poslodavcima, da lakše prevaziđu probleme i novonastale snažne promjene na tržištu rada i poslovanju.

Također, uspostavljanjem partnerstava sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, provodit će se i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrde Vijeće ministara BiH i Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH.

Planirano je da u 2024. godini programima aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno **11.500** nezaposlenih osoba.

Radi efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedinačne mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u ovom programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama programa i/ili Finansijskog plana za 2024. godinu.

**6.1. PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA,
SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE**

Cilj:	Pružiti podršku za 11.000 osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranja uslova za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanje, tj. registraciju/pokretanje samostalne djelatnosti/privrednog društva
Planirane aktivnosti:	- Sufinansiranje zapošljavanja kod poznatog poslodavaca - Sufinansiranje samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa - Sufinansiranje obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada - Sufinansiranje obuke uz rad kod poznatog poslodavca - Sufinansiranje društveno korisnog rada
Ciljne grupe:	- Mladi (bez radnog iskustva – pripravnici i ostali) - Žene - Osobe dobi preko 40 godina - Dugotrajno nezaposlene osobe (prijavljene na evidenciju 12 i više mjeseci) - Osobe nižih kvalifikacija ili bez kvalifikacija - Osobe s invaliditetom - Djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više - Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca - Članovi porodica šehida/poginulih branilaca - Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen - Romi - Poljoprivrednici - Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama i roditelji teško bolesne djece, bivši šticećenici doma za nezbrinutu djecu - Źrtve nasilja, civilne Źrtve rata, liječeni ovisnici i dr.
Finansiranje:	Za realizaciju programa u 2024. godini planirana su sredstva u iznosu od 137.674.830 KM. Dio sredstava u procijenjenom iznosu od 52.375.500 KM se odnosi na prenesene obaveze po osnovu mjera aktivne politike zapošljavanja čija je realizacija započela prethodnih godina i koje dospijevaju na naplatu u 2024. godini, a 85.299.330 KM se odnosi na nove programe iz 2024. godine.
Partneri u realizaciji:	Kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i drugi zainteresirani subjekti

6.2. PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD

Posredovanjem u zapošljavanju smatraju se sve aktivnosti i mjere poduzete u svrhu povezivanja nezaposlene osobe koja traži zaposlenje, kao i zaposlene osobe koja traži promjenu zaposlenja, s poslodavcem kojem je potreban zaposlenik, radi zadovoljavanja poslovnih potreba. Posredovanje u zapošljavanju u Federaciji BiH nadležnost je kantonalnih službi za zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje će u 2024. godini raditi na unapređenju funkcionalnosti web portala www.fzzz.ba u dijelu koji se odnosi na nezaposlene osobe i poslodavce, s posebnim fokusom na kvalitetnije informisanje i edukaciju nezaposlenih osoba i poslodavca.

Također, planirano je unapređenje alata u Jedinostvenom informacionom sistemu (JIS), a koji se odnose na poslodavce (uparivanje ponude i potražnje) i nezaposlene osobe (savjetodavne informacije). Kroz kontinuirani razvoj alata savjetodavcima će se omogućiti kvalitetniji pristup u obavljanju svakodnevnih poslova u posredovanju u zapošljavanju i radu sa nezaposlenim osobama.

Promoviranjem uspostavljenih mehanizama i dobrih praksi u savjetodavnom radu i profesionalnom informisanju, a u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, radit će se na daljnjem razvoju ove oblasti.

6.3. ZAJEDNIČKI PROJEKTI SA DRUGIM PRAVNIM SUBJEKTIMA

U okviru pozicije Zajednički projekti sa drugim pravnim subjektima Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti saradnju na projektima, naročito u okviru realizacije Programa sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim pravnim subjektima.

Ovim projektima će se poticati zapošljavanje, obuka, te specifični projekti sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju, zapošljavanja asistenata i stručnih saradnika u nastavi na javnim univerzitetima, zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za potrebe ustanova iz oblasti socijalne zaštite u Federaciji BiH, zapošljavanja i samozapošljavanja djece šehida i poginulih boraca, kao i drugi specifični projekti. Također, Federalni zavod za zapošljavanje će kao partner, u skladu s prilikama, učestvovati u međunarodnim pozivima i razvojnim projektima iz različitih međunarodnih fondova i organizacija kojima se razvijaju i jačaju kapaciteti javnih službi za zapošljavanje i mjere aktivne politike zapošljavanja. U okviru ove pozicije Federalni zavod za zapošljavanje će razvijati i saradnju na realizaciji projekata kojima se potiče zapošljavanje i razvijanje kompetencija nezaposlenih osoba za potrebe različitih privrednih djelatnosti (usluge, proizvodnja i dr.), a koje se provode u saradnji sa privrednim komorama, razvojnim agencijama, nevladinim organizacijama, organima uprave, obrazovnim i drugim ustanovama, te ostalim odgovarajućim pravnim subjektima.

Za realizaciju planiranih aktivnosti na ovoj poziciji planirana su sredstva u iznosu od 12.472.171 KM, od čega se iznos od 6.472.171 KM odnosi na prenesene obaveze iz prethodnih godina, a koje dospijevaju u 2024. godini, a **6.000.000 KM** na nove projekte kojim će se pružiti podrška za cca **500** nezaposlenih osoba.

7. ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH

U 2024. godini Federalni zavod za zapošljavanje planira da, u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, organizuje redovno godišnje istraživanje potreba i kretanja na tržišta rada u Federaciji BiH, a sve u skladu sa zakonskim odredbama i strateškim opredjeljenjima. Za provođenje istraživanja koristile bi se dostupne baze podataka javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao i baze podataka drugih relevantnih institucija (Federalni zavod za statistiku, Porezna uprava Federacije BiH i dr.), te rezultati Ankete o radnoj snazi. Pored navedenog, u skladu s mogućnostima, planirano je provođenje anketiranja odgovarajućeg uzorka poslodavaca, pretežno iz privatnog sektora, radi dobijanja adekvatnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka sa tržišta rada o potrebama za radnom snagom i ostalim relevantnim podacima. Na osnovu dobijenih rezultata izradit će se Izvještaj o istraživanju tržišta rada (analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH), a o tome bi se informisala stručna i šira javnost.

Analizom rezultata sagledalo bi se postojeće stanje na tržištu rada, projekcije ponude i potražnje za radnom snagom, traženim zanimanjima radnika, kao i potrebe za obučavanjem radnika. Također, u okviru ovih aktivnosti ispitalo bi se mogućnosti i potrebe za zapošljavanjem određenih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, spremnost i mogućnosti poslodavaca u vezi organizovanja praktične nastave za učenike, studente i obuke za nezaposlene osobe, te mogućnosti povećanja plaća, zadovoljstvo nivoom znanja i stručnosti radnika i zadovoljstvo uslugama službi za zapošljavanje. Dobijeni rezultati iz ovog istraživanja će poslužiti za unapređenje različitih aktivnosti, projekata, usluga i saradnje javnih službi za zapošljavanje sa poslodavcima, te kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja i izradu javnih politika za tržište rada u Federaciji BiH zasnovanih na analizi postojećeg stanja i budućih trendova.

Izvještaj o istraživanju tržišta rada (analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH) će biti objavljen na web portalu www.fzzz.ba i dostavljen relevantnim federalnim i kantonalnim institucijama i drugim organizacijama.

8. MONITORING I EVALUACIJA

Aktivnosti monitoringa i evaluacije u 2024. godini će se nastaviti provoditi u skladu s mogućnostima, a radi praćenja realizacije i ocjene učinka određenih mjera aktivne politike zapošljavanja i unapređenja njihove efikasnosti. U skladu s postojećim kapacitetom, te eventualno u saradnji s domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, organizovat će se provođenje monitoringa (praćenje realizacije) i evaluacije (ocjena učinaka) za određene realizovane mjere aktivne politike zapošljavanja, s posebnim osvrtom na održivost zaposlenja nakon proteka relevantnog perioda od završetka realizacije tih mjera.

U Analitičko-statističkom godišnjaku, prezentirat će se monitoring trendova na tržištu rada u Federaciji BiH koji će obuhvatiti osnovne indikatore tržišta rada, te ostale podatke razvrstane po kantonu, spolu, dobi, periodu nezaposlenosti, stručnoj spremi i drugim parametrima kao što su broj zaposlenih i nezaposlenih, stopa zaposlenosti i nezaposlenosti, neto i bruto plaće po djelatnostima, broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih i odjavljenih sa evidencije nezaposlenih, posredovanje u zapošljavanju, najbrojnija zanimanja na evidenciji nezaposlenih, najbrojnija zanimanja brisanih osoba sa evidencije nezaposlenih, broj korisnika novčane naknade, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja itd.

9. ZAPOSŁJAVANJE STRANACA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba regulirano je da je Federalni zavod za zapošljavanje nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 111/12), Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15 i 34/21), Procedurom za izdavanje radne dozvole od 6. 6. 2011. godine i Odlukom o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini⁹ za 2024. godinu, kojima su, između ostalog, definirani uvjeti i način izdavanja, te kvota radnih dozvola. Federalni zavod za zapošljavanje će i u narednom periodu Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, na daljnje postupanje, blagovremeno dostavljati kvartalne i godišnje izvještaje o radnim dozvolama sa podacima razvrstanim po djelatnosti, kvalifikacijskoj strukturi, državi porijekla, te prijedlog kvota za zapošljavanje stranaca i dr. Uvažavajući sve okolnosti i faktore koji utiču na ovu oblast očekuje se da će u 2024. godini sva odobrenja biti urađena blagovremeno i u zakonskom roku. U okviru svojih nadležnosti u kontekstu zapošljavanja stranaca uvažavajući stanje na tržištu rada, Federalni zavod za zapošljavanje će dati svoj doprinos u procesu unapređenja zakonske regulative i ubrzavanja postupka izdavanja radnih dozvola kroz aktivnu saradnju s relevantnim institucijama i organizacijama.

10. JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA

U skladu sa strateškim opredjeljenjem, Federalni zavod za zapošljavanje će u 2024. godini nastaviti s aktivnostima na unapređenju i razvoju kapaciteta ljudskih potencijala, kroz različite oblike stručnog usavršavanja, a sve u cilju što kvalitetnijeg i organizaciono potpunijeg djelovanja i izvršenja poslova iz zakonom propisanih nadležnosti. Posebnim programom utvrdit će se teme, dinamika, obuhvat, termini i vrsta edukacije radnika, kao i eventualni projekti i partneri s kojima bi se mogla provoditi ili organizovati edukacija iz određenih oblasti.

Edukacije će se jednim dijelom organizovati u okviru vlastitih kapaciteta tj. uz interno mentorstvo za pojedine oblasti, dok će se drugim dijelom realizovati u saradnji s domaćim i stranim institucijama, projektima i organizacijama kroz radionice, radne i ekspertske posjete i tehničku podršku međunarodnih projekata. U cilju racionalizacije, efikasnog i efektivnog odvijanja procesa rada, a radi većeg obuhvata radnika, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene edukacije da stečena znanja prenose drugim radnicima. U skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje, po potrebi periodično će se organizovati radno-edukativni sastanci radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava u različitim oblastima na tržištu rada.

Edukacije koje će se, u skladu s mogućnostima, načelno odnositi na sljedeće oblasti: informacione tehnologije; finansije i računovodstvo; upravni postupak; analiza tržišta rada; statistika; monitoring i evaluacija; poslovno-socijalne vještine u radnom okruženju; savjetodavni rad sa nezaposlenim osobama i poslodavcima; evropske integracije; javne nabavke i dr.

⁹ U skladu sa odredbama Zakona o strancima („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21) počev od 2008. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini.

11. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS) I INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje je u obavezi da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja koje su od interesa za Federaciju BiH, te da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema (JIS) u ovoj oblasti.

U vremenu sveprisutnih cyber prijetnji, jedna od bitnijih aktivnosti Jedinice za informacione tehnologije će biti poboljšavanje sigurnosti IT infrastrukture Zavoda, kako nabavkom novih sigurnosnih rješenja tako i provođenjem penetracijskih testova, a isti imaju za cilj da daju pravu sliku stanja sigurnosti informacionog sistema.

Bitna aktivnost predviđena za 2024. godinu, a koja utiče ujedno i na sigurnost informacionog sistema, jeste zamjena zastarjele mrežne opreme, također i zamjena zastarjelog hardvera na kojem se trenutno nalazi glavni dio Jedinstvenog informacionog sistema.

Ostale aktivnosti su nastavak unapređenja i optimizacije JIS aplikacije i izgradnja neophodnih informatičkih i tehničkih alata sa ciljem omogućavanja razmjene podataka sa Poreskom upravom Federacije BiH u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (zdravstveno osiguranje i dokup staža) a koja je rezultat izmjena u standardnim klasifikacijama koje su u primjeni u Federaciji BiH.

U skladu sa planom održavanja za 2024. godinu planirane su sljedeće aktivnosti:

- redovna komunikacija sa službama za zapošljavanje u vezi aktivnosti u okviru JIS-a, implementacija i održavanje JIS-a;
- aktivnosti na integraciji službi koje nisu u JIS-u;
- provođenje stres testova prije objave javnih poziva, a u cilju što efikasnijeg rada web portala Federalnog zavoda za zapošljavanje i JIS-a, te provođenja javnih poziva bez zastoja;
- provođenje nabavke penetracijskog testiranja, u svrhu utvrđivanja činjeničnog stanja sigurnosti IT infrastrukture Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- provođenje aktivnosti nabavke novih sigurnosnih rješenja prema preporukama iz izvještaja o rezultatima analize IT sistema kojima bi se dodatno unaprijedila sigurnost cjelokupne IT infrastrukture;
- provođenje aktivnosti nabavke i znavljanja mrežne opreme, kao i implementacija iste uz optimizaciju logičke i fizičke kompleksnosti mrežne infrastrukture Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- osiguravanje podrške kako za nabavljene Oracle softverske tako i za Oracle hardverske licence;
- osigurati održavanje aplikativnog rješenja, izvještajnih mehanizama i mrežne opreme neophodne za nesmetano funkcionisanje JIS-a;

- funkcionalno nadograditi aplikativna rješenja, uključujući i web portal Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i izvještajne mehanizme JIS-a, po potrebi i po zahtjevima službi za zapošljavanje i drugih institucija;
- osigurati nesmetano korištenje antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera;
- osigurati nesmetan rad mrežnih uređaja i routera putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koji omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na spomenutim uređajima;
- osigurati specijaliziranu tehničku podršku koja je potrebna zbog specifične kompleksne konfiguracije JIS-a (Oracle Exadata, Oracle Database Appliance-ODA Oracle VM);
- provesti aktivnosti nabavke novog HW (hardver) kako za JIS sistem tako i za internu infrastrukturu Federalnog zavoda za zapošljavanje na DR stranici u Mostaru;
- provesti aktivnosti na migraciji JIS-a i interne infrastrukture na novu HW platformu, u sklopu koje će se uraditi i prelazak na nove verzije SW (softver) uključujući nove verzije baza podataka, midlewarea, operativnih sistema kao i ostalih komponenti JIS sistema;
- nastaviti započete aktivnosti na implementaciji novih verzija standardnih klasifikacija (šifarnika) koji se koriste u JIS aplikaciji;
- osigurati održavanje dokument menadžment sistema;
- osigurati adekvatnu edukaciju za IT osoblje.

12. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Federalni zavod za zapošljavanje je partner brojnim međunarodnim institucijama, organizacijama i projektima u Bosni i Hercegovini u kontekstu realizacije različitih aktivnosti u vezi s tržištem rada. Kao i prethodnih godina, i u 2024. godini očekuje se nastavak saradnje sa svim subjektima čiji interesi i nadležnosti obuhvataju oblast rada i zapošljavanja, socijalnog osiguranja, stručnog osposobljavanja, migracije radne snage, karijerne orijentacije, obrazovanja odraslih, preduzetništva i dr.

S obzirom na tekuće ali i najavljene aktivnosti, realizacija ove saradnje se naročito očekuje sa organizacijama i institucijama poput Svjetske banke, Delegacije Evropske unije u BiH, Međunarodne organizacije rada, Evropske trening fondacije, Vijeća za regionalnu saradnju, Međunarodne organizacije za migracije, Razvojnog programa Ujedinjenih naroda, Švicarske razvojne agencije, Američke agencije za međunarodni razvoj, Švedske agencije za razvoj i saradnju i drugih internacionalnih i nacionalnih organizacija i razvojnih agencija.

Predstojeće aktivnosti će se u značajnoj mjeri bazirati na unapređenju mjera aktivne politike zapošljavanja, zatim na analizi dobrih praksi, digitalizaciji usluga, jačanju kapaciteta i pojedinih usluga u javnim službama za zapošljavanje, kroz obuke i razmjenu iskustava s drugim institucijama. Posebna pažnja, između ostalih, će se posvetiti aktivnostima u okviru sljedećih projekata: „Projekat podrške zapošljavanju 2“ sa Svjetskom bankom, „Garancija za mlade“ sa Međunarodnom organizacijom rada i „Reconomy“ sa Švedskom agencijom za razvoj i saradnju.

13. UPRAVNI ODBOR I SAVJETODAVNA KOMISIJA

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 41/01, 22/05, 9/08) Federalnim zavodom za zapošljavanje upravlja Upravni odbor koji ima sedam (7) članova. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na način propisan zakonom. Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Djelokrug rada Upravnog odbora utvrđen je Statutom Federalnog zavoda za zapošljavanje, a način rada regulisan je Poslovníkom o radu koji je utvrdio i donio Upravni odbor Zavoda.

U pravilu sjednice Upravnog odbora održavat će se jednom mjesečno, a na kojima će se razmatrati pitanja i donositi odluke od značaja za poslovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje ima Savjetodavnu komisiju. Savjetodavna komisija ima sedam članova, i to po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, te po jednog predstavnika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Privredne komore Federacije BiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Reprezentativne predstavnike sindikata i poslodavaca u Savjetodavnu komisiju imenuje Ekonomsko - socijalno vijeće Federacije BiH. Nakon imenovanja predstavnika navedenih institucija za članove, Upravni odbor formira Savjetodavnu komisiju na period od četiri godine. Savjetodavna komisija nadležna je da Upravnom odboru daje mišljenja u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi sa programima Federalnog zavoda za zapošljavanje, zatim da daje preporuke u vezi sa programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje na koji saglasnost daje Vlada Federacije BiH, te da daje mišljenja na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada.

14. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Zakonska nadležnost Federalnog zavoda za zapošljavanje, između ostalog, jeste i da prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

S tim u vezi redovno će se održavati koordinacijski sastanci sa direktorima javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH na kojima će se usaglašavati aktuelna pitanja, naročito ona vezana za oblast zapošljavanja, materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, reformske aktivnosti, te razmatrati realizacija programa aktivne politike zapošljavanja, a sve u cilju unapređenja rada Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje.

15. IZRADA PERIODIČNIH I GODIŠNJIH IZVJEŠTAJNIH, PROGRAMSKIH I PLANSKIH DOKUMENATA

U cilju fer i objektivnog izvještavanja i planiranja, u skladu sa zakonskim i drugim propisima, te utvrđenim procesima i procedurama, i u narednoj godini nastaviti će se s pravovremenom izradom i usvajanjem periodičnih i godišnjih izvještajnih, programskih i planskih dokumenata:

- Finansijski plan i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana;
- Kvartalni finansijski izvještaji;
- Polugodišnji i godišnji Izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju;
- Izvještaj o radu/ Godišnji izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za prošlu godinu;
- Program rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za narednu godinu;
- Trogodišnji i godišnji plan rada Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Plan javnih nabavki;
- Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli;
- Kvartalni/godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama;
- Informacije/izvještaji o realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja;
- Kvartalni izvještaji o realizaciji Programa kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti iz sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Izvještaj o istraživanju tržišta rada;
- Mjesečni statistički bilteni;
- Analitičko-statistički godišnjak;
- Izvještaj o popisu imovine i obaveza Federalnog zavoda za zapošljavanje sa stanjem na dan 31.12.

16. INTERNA REVIZIJA

Funkciju interne revizije u organizaciji obavlja Jedinica za internu reviziju koja je uspostavljena u skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u Federacije BiH, Poveljom interne revizije Federalnog zavoda za zapošljavanje, Pravilnikom o radu interne revizije Federalnog zavoda za zapošljavanje, Pravilnikom o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje, Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta i Odlukom o unutrašnjoj organizaciji, te Statutom Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Jedinica za internu reviziju je uspostavljena u Federalnom zavodu za zapošljavanje Odlukom Upravnog odbora broj 01/1-34-3284-3/16 od 13.12.2016. godine (nakon prethodno dobivenog mišljenja Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija) i obavlja funkciju interne revizije za Federalni zavod za zapošljavanje. Jedinica za internu reviziju je ustrojstveno i funkcionalno direktno i isključivo odgovorna direktorici Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Na osnovu poznavanja ciljeva, prioriteta, aktivnosti i nivoa kontrole u Federalnom zavodu za zapošljavanje, Jedinica za internu reviziju je identificirala sljedeće ciljeve za 2024 godinu:

- Izrada strateških i godišnjih planova interne revizije temeljenih na objektivnoj procjeni rizika;
- Obavljanje pojedinačnih internih revizija u skladu s usvojenim planovima, uz procjenu prikladnosti i djelotvornosti uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Davanje stručnog mišljenja, preporuka i savjeta za poboljšanje poslovanja;
- Jačanje sistema kontrole u aktivnostima dodjele i praćenja sredstava dodijeljenih kroz javne pozive i konkurse;
- Doprinos smanjenju rashoda kroz jačanje kontrole u postupcima nabavke;
- Doprinos smanjivanju slabosti iz nalaza vanjske revizije Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH;
- Jačanje informacionog sistema Federalnog zavoda za zapošljavanje i stalnih sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Povećati odgovornost u trošenju sredstva i upravljanju imovinom Federalnog zavoda za zapošljavanje analizom ključnih procesa u upravljanju resursima;
- Davanje stručnog mišljenja o usklađenosti poslovanja s propisima, politikama i procedurama;
- Praćenje tekućih problema i trendova koji utiču na rad Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Poštivanje propisanih standarda za internu reviziju i osiguranje kvaliteta revizije.

17. DJELOVANJE U OBLASTI PREVENCIJE KORUPCIJE I JAČANJA INTEGRITETA INSTITUCIJE

Korupcija predstavlja zloupotrebu ovlaštenja, funkcije ili položaja da bi se stekla materijalna (u vidu novca i poklona) ili nematerijalna korist (činjenje usluga) za sebe ili nekog drugog.

U širem smislu korupcija predstavlja svaku zloupotrebu položaja i vlasti radi sticanja pojedinačne ili grupne koristi, bilo da je riječ o javnom ili privatnom sektoru.

U užem smislu, korupcija predstavlja zloupotrebu položaja ili kršenje zakona zbog pribavljanja određene koristi od strane osobe kojoj je osnovna obaveza ili zadatak upravo zaštita javnog interesa.

Uspostavljanje efikasnog antikoruptivnog sistema podrazumijeva kvalitetniji pristup građana informacijama o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje, ograničavanje diskrecionih ovlaštenja, unapređenje određenih administrativnih procedura, poboljšanje interne i eksterne komunikacije, poboljšanje efikasnosti rada i transparentnosti u radu, unapređenje procesa edukacije i vrednovanja učinka radnika, te jačanje profesionalnih i etičkih vrijednosti.

Na ovaj način se povećava stepen integriteta, transparentnosti, odgovornosti i efikasnosti, a ujedno jača povjerenje građana u rad Federalnog zavoda za zapošljavanje.

U 2024. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti s provođenjem aktivnosti iz Akcionog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije kako bi se postigli sljedeći ciljevi:

1. Unaprijediti javnost rada;
2. Unaprijediti stepen odgovornosti i profesionalizma rada;
3. Unaprijediti koordinaciju sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, u dijelu organizacije obuka za radnike Federalnog zavoda za zapošljavanje;
4. Poboljšati efikasnost rada u planiranju, donošenju i sprovođenju akata i programa na transparentan način;
5. Jačati integritet institucije;
6. Unapređivati primjenu etičkih standarda.

Provođenjem Akcionog plana i ostvarivanjem gore navedenih ciljeva Federalni zavod za zapošljavanje stvara pretpostavke za uspješnu, modernu i na učinak orijentisanu instituciju.

Redovno će se pratiti postupanje u skladu s Planom integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje koji mora biti usklađen sa važećim Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH i izvještavati nadležne o njegovom provođenju.

Također, u svom poslovanju radnici Federalnog zavoda za zapošljavanje u obavezi su postupati u skladu s Etičkim kodeksom javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH.

18. INFORMISANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

U 2024. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti sa realizacijom aktivnosti na uspostavljanju kvalitetne i efikasne komunikacije i saradnje sa svim korisnicima usluga i partnerima putem savremenih komunikacijskih kanala u skladu sa Strategijom komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje za period 2021-2025. godina, koja predstavlja osnov za realizaciju aktivnosti u toj oblasti. U tom kontekstu, cilj je uspostaviti što efikasniju saradnju s medijima i širom javnosti radi pozicioniranja Federalnog zavoda za zapošljavanje kao stručne i relevantne institucije u oblasti zapošljavanja i očuvanja takve reputacije.

Kroz pripremu i plasiranje odgovarajućih podataka, vijesti, saopštenja za javnost i informacija nastaviti će se sa blagovremenim informisanjem i postizanjem što bolje transparentnosti u radu Federalnog zavoda za zapošljavanje i generalno javnih službi za zapošljavanje kao značajnih sudionika i partnera na tržištu rada i posrednika u zapošljavanju.

Po potrebi će se organizovati konferencije za medije na kojima će biti prezentovane aktivnosti i planovi Federalnog zavoda za zapošljavanje, a naročito povodom realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja i objave javnih poziva u sklopu tih aktivnosti. Radi što bolje informisanosti potencijalnih korisnika poticajnih mjera (poslodavaca i tražioca zaposlenja), uoči objave javnih poziva pripremit će se leci s ciljem promocije projektnih aktivnosti, a koji će se putem kantonalnih službi za zapošljavanje distribuirati do krajnjih korisnika.

Kako bi se uspostavila adekvatna informisanost stručne ali i šire javnosti o kretanjima na tržištu rada nastaviti će se sa objavljivanjem mjesečnog Statističkog biltena, te jednom godišnje i Analitičko-statističkog godišnjaka Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i ostalih publikacija i izvještaja koji se odnose na istraživanje tržišta rada, realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i druge aspekte djelovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Proaktivno djelovanje sastavni je dio suvremenog pristupa odnosima s javnošću, što podrazumijeva redovno informisanje javnosti o aktivnostima i rezultatima rada Federalnog zavoda, i to redovnim objavljivanjem saopštenja, obavijesti, najava događaja i aktivnosti, kao i pozitivnih priča o korisnicima usluga putem novinskih agencija, web portala Federalnog zavoda za zapošljavanje www.fzzz.ba i socijalnih mreža *Facebook* i *Instagram*.

Predsjednik Upravnog odbora
Amir Šabačkić

Broj: 01/1-45- 9069-1/23
Datum: 14.11. 2023. godine

Priloga. Tabularni pregled mjera, aktivnosti, pokazatelja i ciljanih rezultata Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2024. godinu

1. Unaprijediti programe mjere aktivne politike zapošljavanja u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada u Federaciji BiH, posebno osoba u nepovoljnom položaju, te povećanja zapošljivosti i usklađivanja vještina sa zahtjevima tržišta rada					
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere: Strategija razvoja FBiH 2021-2027, Cilj 2, Prioritet 2.4 i 2.5, Mjere 2.4.1 i 2.5.4					
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljana - planirana vrijednost	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok za izvršenje aktivnosti
1.1 Razvijanje i provođenje učinkovitih aktivnih politika zapošljavanja uz uključivanje ranjivih grupa na tržištu rada, te stvaranje uslova za dostupnost radne snage na tržištu rada	Planirana finansijska sredstva za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja (APZ) za prenesene obaveze po osnovu mjera zapućatih prethodnih godina a koje dospijevaju na naplatu 2024. godine, kao i za nove mjere APZ	Ukupno 137.674.830 KM Za nove programe 85.299.330 KM	Pravovremeno pripremljen i usvojen finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2024. godinu i procjena za 2025. i 2026. godinu s utvrđenim povećanim sredstvima za mjere APZ	Sektor za finansije Upravni odbor	31.1.2024.
Realizacija programa sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke	Broj osoba obuhvaćenih novim mjerama aktivne politike zapošljavanja (APZ) za adekvatne ciljne grupe nezaposlenih osoba (mladi, žene, dugotrajno nezaposleni, osobe starije dobi, osobe nižih kvalifikacija i ostale teže zapošljive kategorije), s posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću	11.000	Pravovremeno usvojeni i realizirani programi/mjere APZ (policanje zapošljavanja kod poznatog poslodavca, samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa, obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada i obuke uz rad kod poznatog poslodavca, te policanje zapošljavanja u sklopu društveno korisnog rada)	Sektor za APZ Jednica za upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU i zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama	31.12.2024.
1.2 Jačanje funkcije posredovanja javnih službi za zapošljavanje	Broj osoba obuhvaćenih profesionalnim informisanjem i savjetovanjem Broj oglašenih radnih mjesta	70.000 77.000	Praćenje statističkih pokazatelja iz evidencija službi za zapošljavanje i rezultata Ankete o radnoj snazi tj. podataka Federalnog zavoda za statistiku	Jednica za analizu tržišta rada, statistiku, monitoring i evaluaciju	31.12.2024.
1.3 Izvršavanje obaveza u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom	Isplaćena planirana sredstva Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	5.014.249 KM	Koordinacija, usklađivanje i pružanje pomoći službama za zapošljavanje u provođenju posredovanja u zapošljavanju, saradnje s obrazovnim ustanovama, profesionalne orijentacije, grupnog informisanja, individualnog savjetovanja i aktivnosti u svrhu pripreme za rad u cilju aktivnog traženja posla i brzog pronalaska zaposlenja.	Sektor za APZ Sektor za finansije	31.12.2024.

1.4 Monitoring i evaluacija programa/mjere APZ	Broj informacija/izvještaja o monitoringu i evaluaciji programa/mjere APZ	Izrađene dvije informacije	Pratiti i te realizacije za određene mjere aktivne politike zapošljavanja (i po mogućnosti ocjena učinaka s posebnim osvrtom na održivost zapošljavanja nakon protoka relevantnog perioda od završetka intervencije)	Jedinica za analizu tržišta rada, statistiku, monitoring i evaluaciju Sektor za APZ	31.12.2024.
1.5 Analiza tržišta rada	Prikupljeni kvantitativni i kvalitativni (administrativni i anketni) podaci neopkladni za pružanje adekvatnih informacija o kretanjima na tržištu rada	Izrađen Izvještaj o analizi tržišta rada 2023/2024	Izrada izvještaja za 2023/2024 i provedeno anketiranje poslodavaca u sklopu analize tržišta rada za 2024/2025 Upotreba administrativnih podataka iz raspoloživih izvora	Jedinica za analizu tržišta rada, statistiku, monitoring i evaluaciju	31.12.2024.

2. Unaprijediti program saradnje u cilju povećanja sredstava iz međunarodnih fondova i udruživanja sredstava s drugim organizacijama i institucijama					
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere. Strategija razvoja FBiH 2021-2027, Cilj 2, Prioritet 2.4 i 2.5, Mjere 2.4.1 i 2.5.4					
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljana - planirana vrijednost	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok za izvršenje aktivnosti
2.1 Efikasna saradnja s drugim organizacijama i institucijama u cilju brže integracije nezaposlenih na tržište rada	Planirana finansijska sredstva za udruživanje s drugim pravnim subjektima za prenesene obaveze po osnovu projekata započetih prethodnih godina, a koje dospijevaju na naplatu 2024. godine, kao i za nove projekte	Ukupno 12.472.171 KM Za nove projekte 6.000.000 KM	Priljubljen i usvojen Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2024. godinu i procjena za 2025. i 2026. godinu s utvrđenim sredstvima za ove mjere	Sektor za finansije Upravni odbor	31.1.2024.
	Realizacija zajedničkih projekata s drugim pravnim subjektima	500	Realizacija programa/projekata sufinansiranja zapošljavanja i/ili obuke stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju, zapošljavanja asistenata i stručnih saradnika u nastavi na javnim univerzitetima, zapošljavanja stručnog kadra za potrebe ustanova socijalne zaštite, zapošljavanja i samozapošljavanja djece šehida i poginulih boraca, te ostalih specifičnih projekata. Realizacija specifičnih projekata za zapošljavanje i razvijanje kompetencija nezaposlenih osoba za potrebe različitih privrednih djelatnosti, a koje se provode u saradnji s privrednim komorama, razvojnim agencijama, nevladinim organizacijama, organima uprave, obrazovnim i drugim ustanovama, te ostalim pravnim subjektima	Jedinica za upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU i zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama	31.12.2024.

2. Osigurati pravovremeno osuđivanje materijalne i svjedočinske odgovornosti nezaposlenih osoba					
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere:					
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljana - planirana vrijednost	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok za izvršenje aktivnosti
3.1. Pravovremena obrada predmeta u rješavanju po žalbama, te prikupljanje i dostavljanje podataka o periodima osiguranja u Federaciji BiH i inostranstvu i ostvarenju novčanog naknadi, kao i pravovremena isplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje	Pravovremeno obrađeni predmeti u rješavanju o pravima po osnovu nezaposlenosti – Broj predmeta (urađeno u %)	100%	Drugostopena rješenja donesena u roku i izvršenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti obrađeni u roku i dostavljena Agenciji za rad i zapošljavanje BiH	Sektor za pravne i opće poslove	U skladu sa zakonom
	Iznos planiranih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova	15.605.000 KM	Obrada zahtjeva službi za zapošljavanje za isplatu nedostajućih sredstava u skladu s kriterijima za raspodjelu sredstava i po Programu mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu slečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla	Sektor za finansije	31.12.2024.
	Pravovremeno prikupljeni podaci o periodima osiguranja u Federaciji BiH i inostranstvu i ostvarenju novčanog naknadi u skladu s međunarodnim ugovorima i sporazumima o socijalnom osiguranju – Broj predmeta (urađeno u %)	100%	Obrada predmeta u skladu sa zakonom i međunarodnim sporazumima	Sektor za pravne i opće poslove	U skladu sa zakonom

4. Pravovremeno izdavanje odobrenja za radne dozvole stranim državljanima					
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere:					
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljana - planirana vrijednost	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok za izvršenje aktivnosti
4.1. Pravovremeno izdavanje odobrenja za izdavanje/ produženje radne dozvole za rad stranca, na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje	Pravovremeno obrađeni predmeti u postupku davanja odobrenja za izdavanje radnih dozvola – Broj predmeta (urađeno u %)	100%	Izrada odobrenja za izdavanje radnih dozvola u skladu sa zakonom i procedurom Unos podataka o izdatim odobrenjima u odgovarajuću bazu podataka i dostavljanje podataka Agenciji za rad i zapošljavanje BiH	Sektor za pravne i opće poslove	U skladu sa zakonom

5. Uvijekati - unaprijeđiti sistem planiranja, izvješćivanja, u poslovanju i održavanju zavoda za zapošljavanje					
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere: Strategija razvoja FBiH 2021-2027, Cilj 2, Prioritet 2.4, Mjere 2.4.2					
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljana - planirana vrijednost	Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Rok za izvršenje aktivnosti
5.1 Izrada periodičnih i godišnjih izvještajnih, programskih i planskih dokumenata	Izrađeni i usvojeni svi periodični i godišnji izvještajni, programski i planski dokumenti Fer i objektivno izvještavanje i pravovremeno izrađeni i usvojeni periodični i godišnji izvještajni, programski i planski dokumenti	100%	Finansijski plan i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Kvartalni finansijski izvještaji Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju Izvještaj o radu i Godišnji izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za prošlu godinu Program rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za narednu godinu Trogodišnji i godišnji plan rada Federalnog zavoda za zapošljavanje Plan javnih nabavki Godišnji izvještaj o FUK-u Kvartalni i godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama Informacije/izvještaji o realizaciji (monitoringu i evaluaciji) programa aktivne politike zapošljavanja Kvartalni izvještaji o realizaciji Programa kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti iz sredstava Federalnog zavoda Izvještaj o istraživanju tržišta rada Mjesečni statistički Bilten Analitičko-statistički godišnjak Izvještaj o popisu imovine i obaveza Federalnog zavoda za zapošljavanje sa stanjem na dan 31. 12.	Sve organizacione jedinice u svom domenu rada	U skladu sa zakonom, procesima i procedurama i ostalim relevantnim dokumentima

4. Održavanje i unapređivanje jedinstvenog informacionog sistema i mreže i infrastrukture				
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere: Strategija razvoja FBiH 2021-2027, Cilj 2, Prioritet 2.4 i 2.5, Mjere 2.4.1 i 2.5.4				
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljana - planirana vrijednost	Aktivnosti	Nosilac aktivnosti
6.1 Održavanje i unapređivanje jedinstvenog informacionog sistema i ostale IT infrastrukture	Nabavljeni novi i zamjenjeni stari hardverski uređaji (serverska i mrežna oprema) Nabavljena nova i nadograđena postojeća softverska rješenja, Obezbjedeana podrška za JIS (za hardversku i softversku komponentu) Osiguran nesmetan rad i poboljšana sigurnost JIS-a i web-portala	100%	Aktivnosti na integraciji službi koje nisu u JIS-u; Provođenje stres testova prije objave javnih poziva, a u cilju što efikasnijeg rada web-portala i JIS-a, te provođenja javnih poziva bez zastoja; Nabavka: -penetracijskog testiranja, u svrhu utvrđivanja činjeničnog stanja sigurnosti IT infrastrukture; -novih sigurnosnih rješenja prema preporukama iz izvještaja o rezultatima analize IT sistema kojima bi se dodatno unaprijedila sigurnost cjelokupne IT infrastrukture; -mrežne opreme, kao i implementacija iste iz optimizacije logičke i fizičke kompleksnosti mrežne infrastrukture; -novog HW kako za JIS sistem tako i za internu infrastrukturu na DR siteu u Mostaru; Osiguravanje podrške za nabavljene Oracle softverske i za Oracle hardverske licence; Osigurati održavanje aplikativnog rješenja, izvještajnih mehanizama i mrežne opreme neophodne za nesmetano funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema. Funkcionalno nadograditi aplikativna rješenja, uključujući i web-portal, kao i izvještajne mehanizme JIS-a, po potrebi i po zahtjevima službi za zapošljavanje i drugih institucija; Osigurati nesmetano korištenje antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera; Osigurati nesmetan rad mrežnih uređaja i routera putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koji omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na spomenutim uređajima;	Jednica za IT
				31.12.2024.

			Osigurati specijaliziranu i tehničku podršku koja je potrebna zbog specifične kompleksne konfiguracije JIS-a (Oracle Exadata, Oracle Database Appliance-ODA Oracle VM); Provesti aktivnosti na migraciji JIS-a i interne infrastrukture na novu HW platformu, u sklopu koje će se uraditi i prelazak na nove verzije SW uključujući nove verzije baza podataka, middlewarea, operativnih sistema kao i ostalih komponenti JIS sistema; Nastaviti započete aktivnosti na implementaciji novih verzija standardnih klasifikacija (šifarnika) koji se koriste u JIS aplikaciji; Osigurati održavanje dokument menadžment sistema; Osigurati adekvatnu edukaciju za IT osoblje.		
--	--	--	--	--	--

7. Jačanje ljudskih resursa				
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere				
Naziv programa/ mjere	Pokazatelj	Ciljna vrijednost	Aktivnost	Nosilac aktivnosti
7.1 Javno pozicioniranje Federalnog zavoda za zapošljavanje kao stručne i relevantne institucije na tržištu rada	Broj saopćenja za javnost i drugih vijesti objavljenih u medijima Broj konferencija za medije Štampane publikacije – leci	15 saopćenja za javnost Jedna konferencija za medije Dostavljeni leci za korisnike usluga putem službi za zapošljavanje (10.000 kom.)	Objava saopćenja za javnost o aktivnostima Federalnog zavoda za zapošljavanje i statističkim pokazateljima na tržištu rada u FBiH Organizovanje konferencija za medije povodom realizacije programa/njega APZ i drugih aktivnosti Objava različitih publikacija Objava javnih poziva i drugih materijala u medijima Objava različitih informativnih sadržaja na web-portalu Federalnog zavoda za zapošljavanje Provođenje Strategije komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje 2021-2025	Kabinet direktorice
7.2 Aktivno djelovanje Federalnog zavoda u oblasti prevencije korupcije i jačanja integriteta institucije	Ažuriran Akcioni plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije	100%	Provođenje aktivnosti u skladu s Akcionim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije Ažuriranje Plana integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje Postupanje u skladu s Planom integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje Primjena Etičkog kodeksa	Kabinet direktorice
7.3 Jačanje kapaciteta i stručno usavršavanje ljudskih potencijala u Federalnom zavodu za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje	Broj educiranih radnika Broj radno-konsultativnih sastanaka sa službama za zapošljavanje i drugim institucijama	40 8	Izrađen i proveden Program edukacije (IT; finansije i računovodstva; pravna regulativa, protivpožarna zaštita itd). Održavani radno-edukativni sastanci i obuka zaposlenika radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava u relevantnim oblastima sa službama za zapošljavanje i drugim institucijama	Kabinet direktorice
				Kontinuirano